

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ У СФЕРІ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ЗМІНИ, СПРИЧИНЕНІ АДМІНІСТРАТИВНОЮ РЕФОРМОЮ

М. Гінзбург, доктор технічних наук, начальник відділу,
Інститут транспорту газу, м. Харків

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО НАДЗОРА В СФЕРЕ ТЕХНИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ:
ИЗМЕНЕНИЯ, ОБУСЛОВЛЕННЫЕ АДМИНИСТРАТИВНОЙ РЕФОРМОЙ

М. Гинзбург, доктор технических наук, начальник отдела,
Институт транспорта газа, г. Харьков

ACTIVITY OF BODIES OF STATE SUPERVISION IN THE FIELD OF TECHNICAL REGULATION:
CHANGES DUE TO ADMINISTRATIVE REFORM

M. Ginzburg, Doctor of Technical Sciences, Chief of Department,
Gas Transportation R&D Institute, Kharkiv

Основоположні стандарти національної стандартизації містять вимогу погоджувати проект НД з **наглядовими органами**, «якщо положення НД стосуються сфери їх діяльності згідно з чинними технічними регламентами, законодавством та положенням про ці органи» [1, п. 3.2.2.1]. Практично тотожні вимоги встановлено в [2, п. 9.5.8; 3, п. 4.3]. Крім того, у [2, п. 9.5.8] зазначено, що «НД, пов'язані з безпекою життя або здоров'я людей, треба обов'язково погодити з Міністерством охорони здоров'я України», а в [4, п. 5.3] уточнено процедуру погодження технічних умов (ТУ) і зокрема зазначено, що «проект ТУ, в якому є вимоги, що належать до компетенції органів державного нагляду, підлягає погодженню з ними».

Зважаючи на це, фахівці в галузі стандартизації приділяють увагу питанням, пов'язаним з **наглядо-**

У статті розглянуто стан реформування центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ), на які покладено функції технічного регулювання, проаналізовано положення про ці органи та надано практичні рекомендації щодо деяких питань погодження розроблених стандартів та інших нормативних документів (НД) з органами державного нагляду (далі — наглядові органи).

вими органами. Зокрема, у [5] запропоновано модель подавання термінів, що стосуються реалізації державного нагляду та контролю як процесу, та логіко-змістових зв'язків між ними. Автори [6], проаналізувавши дефініції понять **нагляд** і **контроль** у нормативно-правових актах (НПА), що стосуються якості та безпечності сільськогосподарської та харчової продукції, дійшли висновку, що нерозмежованість цих понять створює плутанину і ускладнює розуміння діяльності **наглядових органів**.

Мета цієї статті — визначити: які саме органи діють сьогодні в сфері технічного регулювання України і надати практичні рекомендації щодо затвердження НД, погодження НД та ведення

реєстрів нормативно-правових актів у сфері технічного регулювання (НПА ТР) та каталогів підзаконних нормативних актів технічного характеру (будівельних норм), виходячи з функцій, покладених на ці органи.

1 Основні функції системи технічного регулювання

У прийнятому 2010 року Законі [7] зафіксовано, що однією з основних засад зовнішньої політики України є «забезпечення інтеграції України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі» (ст. 11), а серед засад внутрішньої політики в економічній сфері виділено зокрема такі: «перехід на європейську модель ринкового нагляду, якості та безпеки продукції; впровадження європейських підходів у сфері делегування функцій держави суб'єктам господарювання, ... детинізація економіки, створення сприятливих умов для діяльності економічних агентів у легальному правовому полі» (ст. 7).

Розгляньмо у зв'язку з цим функційну схему систем технічного регулювання, стандартизації та сертифікації (рис. 1), на якій виділено три основні функції системи технічного регулювання: **нормативно-правове регулювання, державний нагляд (контроль)** та надавання **дозвільних документів**¹.

Першу функцію виконують **регламентувальні органи**² (англ. regulatory authority, рос. регламентирующий орган власти), тобто органи влади, відповідальні за розроблення чи приймання регламентів [8, п. 6.1.2.1]. Другу і третю функції — **наглядові**³

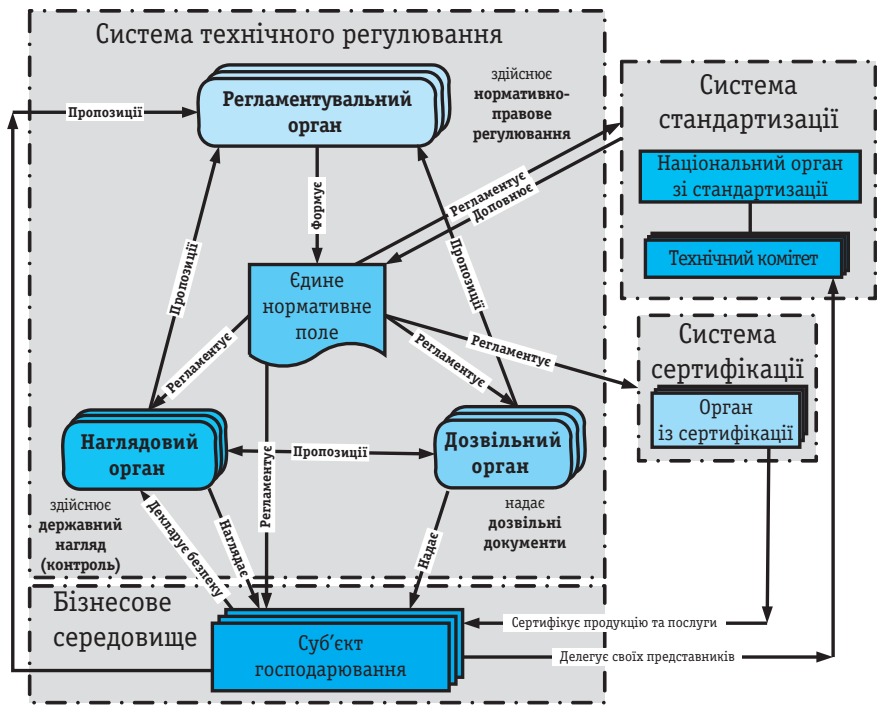

Рис. 1. Функційна схема систем технічного регулювання, стандартизації та сертифікації

та **дозвільні**⁴ органи відповідно, які за міжнародною термінологією належать до **виконавчих органів з питань регламентації** (англ. enforcement authority, рос. исполнительный орган по регламентам), тобто органів влади, відповідальних за забезпечення виконання регламентів [8, п. 6.1.2.2]. Згідно з принципом верховенства права⁵ центром трикутника є єдине нормативне поле технічного регулювання та стандартизації (ЄНП). Регламентувальні органи формують основні вимоги ЄНП і завдяки цьому здійснюють нормативно-правове регулювання. Саме ЄНП узгоджує діяльність усіх органів технічного регулювання, бізнесового середовища, системи стандартизації (що доповнює ЄНП вимогами стандартів), системи сертифікації та всіх інших систем, які ми в цій статті не розглядаємо. Надавання пропозицій є тим зворотним зв'язком, який забезпечує системі технічного регулювання ефективність та стійкість. Суб'єкти господарювання безпосередньо мають справу лише з наглядовими та дозвільними органами. Загальні правила державного нагляду (контролю) за суб'єктами господарювання та надавання дозволів у сфері господарської діяльності визначено законами [9] та [10] відповідно.

¹ Документ дозвільного характеру — дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ, який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності [10, ст. 1].

² На нашу думку, термін **регламентувальний орган** точніший та системніший, ніж термін **орган регламентації**, застандартизований у [8, п. 6.1.2.1].

³ **Наглядові органи** — ЦОВВ, їхні територіальні органи, державні колегіальні органи, органи виконавчої влади АР Крим, органи місцевого самоврядування, **уповноважені законом** виявляти та запобігати порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечувати інтереси суспільства, зокрема **належну якість продукції, робіт та послуг, прийнятний рівень небезпеки для населення, навколишнього природного середовища** [9, ст. 1].

⁴ **Дозвільні органи** — органи виконавчої влади, державні колегіальні органи, органи місцевого самоврядування, їхні посадові особи, уповноважені відповідно до закону видавати документи дозвільного характеру [10, ст. 1].

⁵ **Верховенство права** — це панування права в суспільстві. Держава має втілювати цей принцип у **нормотворчу та нормозастосовчу діяльність**. Основне призначення принципу верховенства права полягає у забезпеченні фундаментальних прав та свобод людини, причому, насамперед, у її відношенні з державною владою та державними органами.

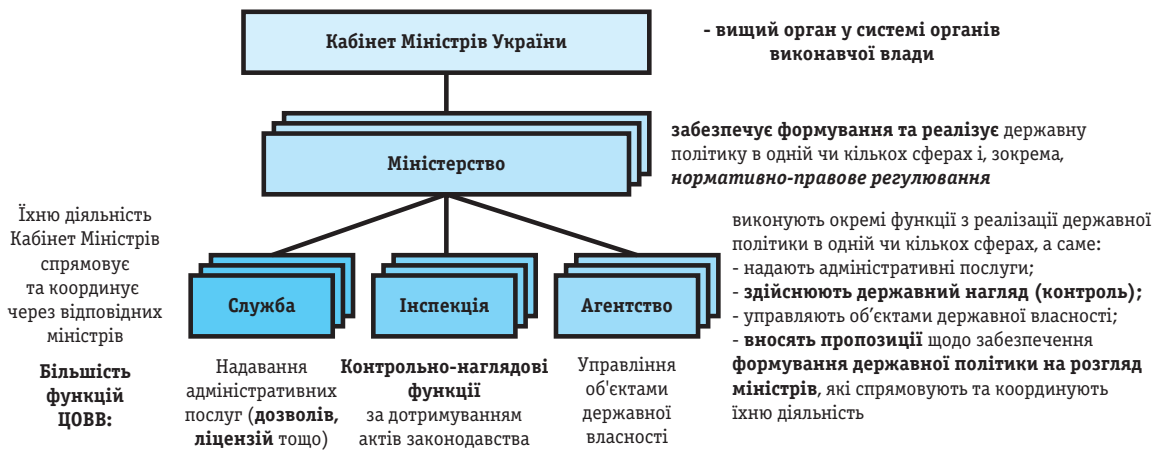

Рис. 2. Структура ЦОВВ

Станом на 2010 рік — на кожен ЦОВВ було покладено завдання як формувати, так і реалізувати державну політику в одній чи кількох сферах, і відповідно вони одночасно виконували функції всіх трьох органів технічного регулювання: регламентувального, наглядового та дозвільного. У складі окремих ЦОВВ діяли підпорядковані йому урядові органи, які зазвичай виконували наглядові та дозвільні функції і мали право видавати лише накази організаційно-розпорядчого характеру.

Щоб забезпечити прозорість та уникати конфлікту інтересів, найкращим варіантом був би розподіл цих трьох функцій технічного регулювання між різними ЦОВВ, проте це призведе до збільшення загальної кількості працівників цих органів, що змушує шукати оптимум з урахуванням кількох критеріїв. Можливо, через це міжнародні стандарти визначають лише два органи: регламентувальний і виконавчий, причому виконавчий орган з питань регламентації іноді навіть може виконувати функції регламентувального органу [8, п. 6.1.2.2, примітка]. Нижче покажемо, як цю функційну схему зреалізовано в рамках розпочатої в Україні реформи ЦОВВ.

2 Реформа ЦОВВ та системи державного нагляду

З 09.12.2010 Указом Президента України [11] розпочалося реформування ЦОВВ згідно з концепцією, затвердженою у Законі [12]. Викладемо її стисло. Систему ЦОВВ складають міністерства України (далі — міністерства) та інші ЦОВВ: служби, інспекції, агентства (рис. 2). На відміну від урядових органів, які діяли до адміністративної реформи у складі ЦОВВ, служби, інспекції та агентства — це самостійні ЦОВВ, діяль-

Рис. 3. Сьогодення система державного нагляду (контролю) за суб'єктами господарювання у сфері промисловості (крім харчової) та будівництва

ність яких Кабінет Міністрів спрямовує та координує через відповідних міністрів [12, ст. 1, 6—7, 16—17].

З погляду технічного регулювання та стандартизації нас будуть цікавити три основні функції:

- 1) нормативно-правове регулювання, а саме:
 - **затвердження, скасування та внесення змін** у НД;
 - **погодження** проектів НД інших організацій;
 - **ведення переліків** (реєстрів, каталогів) чинних НД;
- 2) надання **адміністративних послуг**⁶, а саме діяльність з видавання ліцензій, дозволів на виконання певного виду робіт, сертифікатів відповідності тощо;
- 3) здійснювання **державного нагляду (контролю)** за дотриманням вимог НПА ТР.

⁶ **Адміністративна послуга** — це державна послуга, яка є результатом здійснення суб'єктом повноважень щодо прийняття згідно з НПА на звернення фізичної або юридичної особи адміністративного акта, спрямованого на реалізацію та захист її прав і законних інтересів та/або на виконання особою визначених законом обов'язків (отримання дозволу (ліцензії), сертифіката, посвідчення та інших документів, реєстрація тощо) [13, розд. 1].

Таблиця 1. Державний нагляд (контроль) за суб'єктами господарювання, що працюють у сфері промисловості (крім харчової) та будівництва

Вид нагляду (контролю)	Законодавчий акт та інструкція	Виконавець	
		до початку реформування ЦОВВ	після зреформування ЦОВВ
Державний ринковий нагляд	Закон України [14]; Перелік [18]	Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт), перетворений згідно з [11, п. 1] у Державну службу технічного регулювання України, зліквідовану згідно з [15, п. 2], а також інші спеціально уповноважені органи ⁷	Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів (Держспоживінспекція України) [17, п. 4.3] та інші органи, визначені в Переліку [18]
Державний метрологічний контроль і нагляд	Закон України [19, розділ IV]; Інструкція [20]	Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт), перетворений згідно з [11, п. 1] у Державну службу технічного регулювання України, зліквідовану згідно з [15, п. 2]	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (Мінекономрозвитку України) [21, п. 4.10]
Державний нагляд за охороною праці	Закон України [22, розділ VII]; НПАОП 0.00-6.13-05 [23]	Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляд), зліквідований згідно з [11, п. 2], та інші спеціально уповноважені органи	Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України (Держгірпромнагляд України), [24, п. 4.6]
Державний пожежний нагляд	Закон України [25, ст. 7]; Інструкція [26]	Державний департамент пожежної безпеки (Держпожбезпеки) — урядовий орган державного управління, який діяв у складі МНС України і зліквідований згідно з [27]	Державна інспекція техногенної безпеки України (Держтехногенбезпеки України) [28, п. 4.1]
Державний архітектурно-будівельний контроль	Закон України [29, ст. 41]; Порядок [30]	Державна архітектурно-будівельна інспекція (Держархбудінспекція) — урядовий орган державного управління, який діяв у складі Мінрегіонбуду і зліквідований згідно з [27]	Державна архітектурно-будівельна інспекція України (Держархбудінспекція України) [31, п. 4.8]
Державний санітарно-епідеміологічний нагляд	Закон України [32, розділ V]; Положення [33]	Державна санітарно-епідеміологічна служба (Держсанепідслужба) — урядовий орган державного управління, який діяв у складі МОЗ і зліквідований згідно з [27]	Державна санітарно-епідеміологічна служба України (Держсанепідслужба України) [34, п. 4.4]
Державний енергетичний нагляд	Закони України [35, ст. 9; 36, ст. 14]; Положення [37]	Державна інспекція з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної і теплової енергії (Держенергонагляд), яка не була урядовим органом, а складалася з відокремлених підрозділів підприємств, підпорядкованих Міністерству палива та енергетики	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України (Міненерговугілля України), [38, п. 4.7]
Державний контроль за ефективним використанням паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР)	Закон України [39, ст. 26]; Порядок [40]	Державна інспекція з енергозбереження — урядовий орган державного управління, що діяв у складі Національного агентства України з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів і зліквідований згідно з [27]	Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України (Держенергоефективності України) [41, п. 4.11]
Державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища	Основні засади [42, п. 4.11]	Державна екологічна інспекція України (Держекоінспекція) — урядовий орган державного управління, який діяв у складі Мінприроди і зліквідований згідно з [27]	Державна екологічна інспекція України (Держекоінспекція України) [43, п. 3]

⁷ До введення в дію Закону [14] нагляд і контроль за нехарчовою продукцією входив до складу державного нагляду за додержанням стандартів, норм і правил, що його виконували на підставі Декрету Кабінету Міністрів України [16], який утратив чинність 05.07.2011 одночасно з набранням чинності Закону [14].

Таблиця 2. Затвердження НД національного рівня

Вид НД	Орган, що їх затверджує	
	до початку реформування ЦОВВ	після зреформування ЦОВВ
Технічний регламент	Кабінет Міністрів України [44, ст. 14]	Кабінет Міністрів України [44, ст. 14]
Нормативно-правовий акт з охорони праці (НПАОП)	Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляд), зліквідований згідно з [11, п. 2]	Міністерство надзвичайних ситуацій України (МНС України) [45, п. 4.41]
Загальнодержавний нормативно-правовий акт з пожежної безпеки (НАПБ)	Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (МНС), зреорганізоване згідно з [11, п. 1]	Міністерство надзвичайних ситуацій України (МНС України) [45, п. 4.42]
Державні санітарні норми та правила (ДСанПіН, ДСН), гігієнічні нормативи (ДГН)	Головний державний санітарний лікар, який за посадою був Першим заступником Міністра охорони здоров'я ⁸	Міністерство охорони здоров'я (МОЗ України) [46, п. 4.7.1]
Нормативно-правові акти та інші нормативні документи у сфері метрології та метрологічної діяльності	Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт), перетворений згідно з [11, п. 1] у Державну службу технічного регулювання України, зліквідовану згідно з [15, п. 2]	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (Мінекономрозвитку України) [21, п. 4.10]
Державні будівельні норми	Міністерство регіонального розвитку та будівництва України (Мінрегіонбуд), зреорганізоване згідно з [11, п. 1]	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Мінрегіон України) [47, п. 4.2]
Галузеві будівельні норми	Міністерства, визначені у [48]	Правонаступники міністерств, визначених у [48]
Національні стандарти (ДСТУ), правила усталеної практики (ДСТУ-Н), державні класифікатори (ДК)	Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт), перетворений згідно з [11, п. 1] у Державну службу технічного регулювання України, зліквідовану згідно з [15, п. 2]	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (Мінекономрозвитку України) [21, п. 4.10]
Національні стандарти (ДСТУ Б), правила усталеної практики (ДСТУ-Н Б) у галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів	Міністерство регіонального розвитку та будівництва України (Мінрегіонбуд), зреорганізоване згідно з [11, п. 1]	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Мінрегіон України) [47, п. 4.4]

⁸ Після зреформування ЦОВВ Голова Держсанепідслужби України є за посадою головним державним санітарним лікарем України [34, п. 10].

У [9, ст. 4 частина 4] чітко визначено, що «**ви-ключно законами** встановлюються: **органи**, **уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності; види господарської діяльності**, які є предметом державного нагляду (контролю)», причому у складі ЦОВВ може бути лише один орган державного нагляду (кон-

тролю) [9, ст. 3]. Виходячи з цього, для промисловості (крім харчової) і будівництва проаналізовано та подано у табл. 1 види державного нагляду (контролю) у сфері технічного регулювання, законодавчі та підзаконні акти, що регламентують нагляд (контроль), та органи, які його здійснювали до реформування та здійснюють тепер. Сьогодні систему дер-

Таблиця 3. Погодження НД

Види НД, що їх погоджують	Орган, що їх погоджує	
	до початку реформування ЦОВВ	після зреформування ЦОВВ
Проекти національних стандартів, державних будівельних норм, технічних регламентів та інших НД на виробі, продукцію, сировину, технології, інші об'єкти середовища життєдіяльності у частині вимог щодо їхньої безпеки для здоров'я і життя людини	Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ)	Державна санітарно-епідеміологічна служба України (Держсанепідслужба України) [34, п. 4.34]
Проекти стандартів, технічних регламентів і технічних умов, інших НД на засоби праці та виробництва, технологічні процеси	Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляд), зліквідований згідно з [11, п. 2]	Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України (Держгірпромнагляд України) [24, п. 4.38]
Проекти НПА, будівельних норм, стандартів, правил, технічних регламентів та умов, що їх розробляють міністерства та інші ЦОВВ, підприємства, установи та організації, які стосуються пожежної і техногенної безпеки	Державний департамент пожежної безпеки (Держпожбезпеки) — урядовий орган державного управління, який діяв у складі МНС України і зліквідований згідно з [27]	Державна інспекція техногенної безпеки України (Держтехногенбезпеки України) [28, п. 4.25]

Таблиця 4. Реєстри НПА з питань технічного регулювання та каталоги будівельних норм

Назва реєстру (каталогу)	Орган, що їх веде	
	до початку реформування ЦОВВ	після зреформування ЦОВВ
Реєстр технічних регламентів	Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт), перетворений згідно з [11, п. 1] у Державну службу технічного регулювання України, зліквідовану згідно з [15, п. 2]	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (Мінекономрозвитку України) [21, п. 4.10]
Державний реєстр НПА з питань охорони праці	Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляд), зліквідований згідно з [11, п. 2]	Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України (Держгірпромнагляд України) [24, п. 4.23]
Реєстр НПА з питань пожежної та техногенної безпеки	Державний департамент пожежної безпеки (Держпожбезпеки) — урядовий орган державного управління, який діяв у складі МНС України і зліквідований згідно з [27]	Державна інспекція техногенної безпеки України (Держтехногенбезпеки України) [28, п. 4.27]
Каталог державних і галузевих будівельних норм, чинних в Україні	Утримувач центрального фонду будівельних норм, якого призначав Мінрегіонбуд	Утримувач центрального фонду будівельних норм, якого призначає Мінрегіон [49, п. 6, 9]

жавного нагляду (контролю) за суб'єктами господарювання наочно подано на рис. 3.

3 Нормотворча діяльність

Проаналізувавши нові положення конкретних ЦОВВ, можна чітко вказати, які ЦОВВ затверджують НД національного рівня (табл. 2), погоджують НД

(табл. 3), ведуть реєстри НПА ТР та каталоги будівельних норм (табл. 4).

4 Практичні висновки для розробників і користувачів НД

1. З погляду технічного регулювання господарська діяльність у сфері промисловості (крім харчової)

та будівництва є об'єктом державного нагляду, визначеного різними Законами України та виданими на їх виконання підзаконними актами й віднесеного до сфери відання **дев'яти** основних наглядових органів (рис. 3).

2. Функції регламентувальних органів після зреформування ЦОВВ виконують лише **міністерства** (табл. 2), а погоджування НД покладено на інші ЦОВВ, які одночасно є **наглядовими органами** (табл. 3).

3. Потрібно уточнити п. 9.5.8 ДСТУ 1.0:2003, зазначивши, що проекти НД, пов'язані з безпекою життя або здоров'я людей, після зреформування ЦОВВ треба обов'язково погоджувати не з Міністерством охорони здоров'я України, а з Державною санітарно-епідеміологічною службою України.

4. Розробники НД та працівники фондів НД мають керуватися реєстрами НПА ТР та каталогами будівельних норм (табл. 4).

5. Виходячи із засади [7, ст. 7], зокрема зrealізованої в [49, п. 6, 9], доцільно ширше делегувати функції держави, а саме функції ведення реєстрів НПА ТР науковим (науково-технічним) установам, що мають також бути утримувачами відповідних фондів НД і готувати проекти погоджень тощо.

5 Напрями подальших досліджень

Уважаємо за доцільне надалі дослідити етапи реформування українських систем технічного регулювання і стандартизації та сформулювати проблемні питання, розв'язання яких наблизить ці українські системи до відповідних європейських.

ЛІТЕРАТУРА

- ДСТУ 1.2:2003. Національна стандартизація. Правила розроблення національних нормативних документів.
- ДСТУ 1.0:2003. Національна стандартизація. Основні положення.
- ДСТУ 1.11:2004. Національна стандартизація. Правила проведення експертизи проектів національних нормативних документів.
- ДСТУ 1.3:2004. Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначання технічних умов.
- Качанов С., Маматова Т. Системно-процесний підхід щодо аналізу діяльності з державного нагляду і контролю // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 2. — С. 15—19.
- Гуменюк Г., Кісель С. Тлумачення термінів «контроль» і «нагляд» у законодавчих актах стосовно якості та безпеки сільськогосподарської та харчової продукції // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 3. — С. 20—24.
- Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 № 2411-VI.
- ДСТУ 1.1:2001. Національна стандартизація. Стандартизація та суміжні види діяльності. Терміни та визначення основних понять.
- Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 № 877-V (з останніми змінами згідно із Законом України від 07.07.2011 № 3610-VI).
- Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 06.09.2005 № 2806-IV (з останніми змінами згідно із Законом України від 07.07.2011 № 3610-VI).
- Указ Президента України від 09.12.2010 № 1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» (зі змінами згідно з Указами Президента від 28.12.2010 № 1245/2010, від 06.04.2011 № 370/2011).
- Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 № 3166-VI.
- Методичні рекомендації з розроблення стандартів адміністративних послуг // Затв. наказом Мінекономіки від 12.07.2007 № 219 (зі змінами згідно з наказом Мінекономіки від 31.07.2009 № 799 та наказом Мінекономрозвитку від 26.04.2011 № 378).
- Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» від 02.12.2010 № 2735-VI (зі змінами згідно з Кодексом від 19.05.2011 № 3393-VI).
- Указ Президента України від 06.04.2011 № 370/2011 «Питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» (зі змінами згідно з Указом Президента від 08.04.2011 № 409/2011).
- Декрет Кабінету Міністрів України від 08.04.1993 № 30-93 «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення» (з останніми змінами згідно із Законом України від 29.06.2010 № 2367-VI).
- Положення про Державну інспекцію України з питань захисту прав споживачів. Затв. Указом Президента України від 13.04.2011 № 465/2011.
- Перелік органів державного ринкового нагляду та сфер їх відповідальності. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 573.
- Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 11.02.1998 №113/98-ВР (з останніми змінами згідно із Законом України від 01.06.2010 № 2289-VI).
- Інструкція про порядок здійснення державного метрологічного нагляду за забезпеченням єдності вимірювань. Затв. наказом Держстандарту України від 17.05.2000 № 315.

21. Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Затв. Указом Президента України від 31.05.2011 № 634/2011.
22. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 № 2694-XII (з останніми змінами згідно із Законом України від 02.06.2011 № 3458-VI).
23. НПАОП 0.00-6.13-05. Положення про порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держнаглядохоронпраці України.
24. Положення про Державну службу гірничого нагляду та промислової безпеки України. Затв. Указом Президента України від 06.04.2011 № 408/2011.
25. Закон України «Про пожежну безпеку» від 17.12.1993 № 3745-XII (з останніми змінами згідно із Законом України від 17.02.2011 № 3038-VI).
26. Інструкція з організації роботи органів державного пожежного нагляду. Затв. наказом МНС від 06.02.2006 № 59.
27. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2011 № 346 «Про ліквідацію урядових органів».
28. Положення про Державну інспекцію техногенної безпеки України. Затв. Указом Президента України від 06.04.2011 № 392/2011.
29. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 3038-VI (зі змінами згідно із Законом України від 19.05.2011 № 3395-VI).
30. Порядок здійснення державного архітектурно-будівельного контролю. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 553.
31. Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України. Затв. Указом Президента України від 08.04.2011 № 439/2011.
32. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994 № 4004-XII (з останніми змінами згідно із Законом України від 17.02.2011 № 3038-VI).
33. Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 22.06.1999 № 1109 (у редакції постанови КМ України від 19.08.2002 № 1217 і зі змінами згідно з постановою КМ України від 04.09.2003 № 1402).
34. Положення про Державну санітарно-епідеміологічну службу України. Затв. Указом Президента України від 06.04.2011 № 400/2011.
35. Закон України «Про електроенергетику» від 16.10.1997 № 575/97-ВР (з останніми змінами згідно із Законом України від 07.07.2011 № 3610-VI).
36. Закон України «Про теплопостачання» від 02.06.2005 № 2633-IV (з останніми змінами згідно із Законом України від 07.07.2011 № 3610-VI).
37. Положення про державний енергетичний нагляд за режимами споживання електричної і теплової енергії. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 07.08.1996 № 929 (у редакції постанови КМ України від 13.02.2006 № 131 і з останніми змінами згідно з постановою КМ України від 05.11.2008 № 970).
38. Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України. Затв. Указом Президента України від 06.04.2011 № 382/2011.
39. Закон України «Про енергозбереження» від 01.07.1994 № 74/94-ВР (з останніми змінами згідно із Законом України від 16.05.2007 № 1026-V).
40. Порядок здійснення державного контролю за ефективним (раціональним) використанням паливно-енергетичних ресурсів. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 22.10.2008 № 935 (зі змінами згідно з постановою КМ України від 10.06.2009 № 585).
41. Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України. Затв. Указом Президента України від 13.04.2011 № 462/2011.
42. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року. Затв. законом України від 21.12.2010 № 2818-VI.
43. Положення про Державну екологічну інспекцію України. Затв. Указом Президента України від 13.04.2011 № 454/2011.
44. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» від 01.12.2005 № 3164-IV (з останніми змінами згідно із Законом України від 02.12.2010 № 2735-VI).
45. Положення про Міністерство надзвичайних ситуацій України. Затв. Указом Президента України від 06.04.2011 № 402/2011.
46. Положення про Міністерство охорони здоров'я України. Затв. Указом Президента України від 13.04.2011 № 467/2011.
47. Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Затв. Указом Президента України від 31.05.2011 № 633/2011.
48. Перелік центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належить питання нормування у будівництві. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2010 № 197.
49. Положення про центральний фонд будівельних норм. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2010 № 483. ■